

ပုန်းခိုနေရလျက်ရှိသော နေရပ်စွန့်ခွါရွာသားများ

ကိုဗစ်နိုင်တင်း (COVID-19) ကပ်ဘေးကာလကြား တိုက်ခိုက်ခံနေရသည့် ကရင်နလုံးသည်းပွတ်နယ်မြေများ မူကြော်ဒေသအတွင်း ဗမာ့တပ်မတော်၏အသစ်တဖန်ထိုးစစ်ဆင်တိုက်ခိုက်မှုများ ရပ်တန့်ရန် KPSN မှ အရေးပေါ်တောင်းဆိုချက်ထုတ်ပြန်ခြင်း

ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး (KNU) နှင့် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးသဘောတူညီချက် ရယူထားသည့်တိုင် ဗမာ့တပ်မတော်သည် မူကြော်ခရိုင်မြောက်ပိုင်း ကရင်နယ်မြေအတွင်းသို့ မဟာဗျူဟာမြောက်လမ်းမတစ်ခု ဖောက်လုပ်နိုင်ရန် အတွက် ၂၀၂၀ နှစ်ဦးပိုင်းကတည်းကစတင်ပြီး တပ်ဖွဲ့အင်အားနှစ်ထောင်ကျော် ဖြန့်ကျက်ချထားကာ ရာနှင့်ချီသော မော်တာပုံးသီးများဖြင့် ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ရာနှင့်ချီသော ရွာသူရွာသားများမှာ တောတောင်များအတွင်းတိမ်းရှောင်ခိုအောင်းခဲ့ရပြီး ထောင်ချီသောအခြား ရွာသူရွာသားများမှာလည်း ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ရန် ပြင်ဆင်နေလျက်ရှိသည်။ ရွာသူရွာသားများအား ညှဉ်းပန်း နှိပ်စက်ခြင်း၊ ဝေဖန်ပိုင်းခြားမှုမရှိပဲ ပစ်ခတ်သတ်ဖြတ်ခြင်းများ ဖြစ်ပွားနေခဲ့သည်။

အဆိုပါလမ်းကို “ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး” အတွက် ဆောက်လုပ်ခြင်းဖြစ်သည်ဟူသော ဗမာ့တပ်မတော်၏ရပ်တည်ပြောဆိုမှုများက လိမ်ညာမှုသက်သက်ဖြစ်သည်မှာ ထင်ရှားလျက်ရှိသည်။ ဆောက်လုပ်ပြီးစီးသွားပါက ထိုလမ်းမသည် မူကြော်ခရိုင်မြောက်ပိုင်းနယ်မြေအတွင်းသို့ စက်ယာဉ်ယန္တရားများဖြင့် သယ်ယူပို့ဆောင်နိုင်မည့် အဓိကလမ်းကြောင်းတစ်ခုဖြစ်လာပြီး တောင်ငူမြို့ရှိ တောင်ပိုင်းတိုင်းစစ်ဌာနချုပ်မှ တပ်ဖွဲ့များ၊ စစ်လက်နက်ပစ္စည်းများနှင့် စားနပ်ရိက္ခာအထောက်အပံ့များကို တစ်နှစ်ပတ်လုံး အချိန်အခါမရွေးသယ်ယူပို့ဆောင်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ဗမာ့တပ်မတော်သည် အဓိကကရင်ခံတပ်စခန်းတစ်ခုဖြစ်ပြီး KNU တပ်မဟာ ၅ လက်အောက်တွင်ရှိသော မူကြော်ဒေသကို ပိုမိုနယ်ချဲ့ထိန်းချုပ်ထားနိုင်ရန်ရည်ရွယ်ကြောင်း ထင်ရှားပေါ်လွင်နေသည်။ မူကြော်ဒေသက သတိုရှိ KNU တပ်မဟာ ၁၊ တောင်ငူရှိ တပ်မဟာ ၂၊ ညောင်လေးပင်ရှိ တပ်မဟာ ၃ နှင့် ဖားအံရှိ တပ်မဟာ ၄ တို့ကြားတွင် မဟာဗျူဟာမြောက်စွာ တည်ရှိနေခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။

KPSN အကြောင်း

ကရင်ငြိမ်းချမ်းရေးအထောက်အကူပြုကွန်ယက် (KPSN) သည် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ကရင်လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများပါဝင်သော အကြီးမားဆုံးသော ကွန်ရက်တစ်ခုဖြစ်သည်။ KPSN အဖွဲ့ဝင်များသည် လုံခြုံမှုကင်းမဲ့သော ပဋိပက္ခသက်ရောက်မှုခံရသော ကရင်လူမှုအသိုင်းအဝန်းများ၊ နိုင်ငံတွင်းအိုးအိမ်ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သူများနှင့် ဒုက္ခသည်များအတွက် ဆယ်စုနှစ်ပေါင်းများစွာ လူသားချင်းအထောက်အပံ့များ ကူညီပံ့ပိုးပေးလာခဲ့သည်။ KPSN သည် ဒေသခံကရင်တိုင်းရင်းသား လူမှုအသိုင်းအဝန်းများကို လုပ်ပိုင်ခွင့်များမြှင့်တင်ပေးခြင်း၊ ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်အကြောင်းအသိပညာပေးခြင်း၊ လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများ မှတ်တမ်းတင်ခြင်းနှင့် ပြန်မာနိုင်ငံကရင်တိုင်းရင်းသားဒေသများအတွင်း ရေရှည်တည်တန့်မည့်၊ တန်းတိုမျှသောငြိမ်းချမ်းရေးရရှိရေးစည်းရုံးလှုံ့ဆော်ခြင်းများ ဆောင်ရွက်သည်။

တောတောင်ထူထပ်သောမူကြော်ဒေသမှာ ဗမာ အစိုးရမှထိန်းချုပ်နိုင်စွမ်းအနည်းဆုံးသော KNU နယ်မြေလည်း ဖြစ်သည်။ ဒေသလူဦးရေ ၈၀၀၀၀ အနက် အများစုမှာ တစ်ပိုင် တစ်နိုင်စိုက်ပျိုးအသက်မွေးသော တောင်သူများဖြစ်ပြီး သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဟဗျတစွာ နီးနီးကပ်ကပ်ယှဉ်တွဲ နေထိုင်ကာ ရာစုနှစ်ချီကြာညောင်းလာပြီးဖြစ်သည့် ထုံးတမ်း စဉ်လာဥပဒေများ နှင့် အညီ ၎င်းတို့၏လယ်ယာမြေများကို စီမံခန့်ခွဲနေခဲ့ကြသည်။ KNU ၏ မူကြော်ဒေသအုပ်ချုပ်ရေး အဖွဲ့က ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးနှင့်တရားစီရင်ရေးစနစ်များကို ကိုယ်ပိုင်လွတ်လွတ်လပ်လပ် အကောင်အထည်ဖော်စီမံ ဆောင်ရွက်နေသည့်အပြင် ၂၀၁၈ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် ဒေသခံ ကရင်လူမှုအသိုက်အဝန်းများက ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင်ထိန်းသိမ်း ကာကွယ်သည့် ဥယျာဉ်နယ်မြေတစ်ခုကို တည်ထောင်ခဲ့သည်။ ဌာနေတိုင်းရင်းသားများကိုယ်တိုင်ဦးဆောင်မှုအတွက် တစ်ကမ္ဘာ လုံး၏ဂုဏ်ပြုကြိုဆိုမှုကို ရရှိခဲ့သော စီမံကိန်းတစ်ခုဖြစ်သည့် စတုရန်းမီတာ ၅၄၈၅ ကျယ်ဝန်းသော သံလွင်ငြိမ်းချမ်းရေး ဥယျာဉ်ပင် ဖြစ်သည်။

ယခုအခါတွင် ဗမာ့တပ်မတော်တပ်ဖွဲ့ဝင်များက လမ်း ဆောက်လုပ်မှုဒေသလုံခြုံရေးအတွက် ငြိမ်းချမ်းရေးဥယျာဉ်အ တွင်းရှိ ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ထားသောသစ်တောများကို ခုတ်လှဲ ကာ မီးတင်ရှို့ဖျက်ဆီးနေကြသည်။

မူကြော်ဒေသခံလူမှုအသိုက်အဝန်းများသည်ဗမာ့ တပ်မတော်မှ လမ်းသစ်များဖောက်လုပ်ခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက် အစစ်အမှန်ကို ကောင်းစွာသိမြင်နားလည်သောကြောင့်လူ ထုစုပေါင်းဆန့်ကျင်ဆန္ဒထုတ်ဖော်မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။ ဇန်နဝါရီလ ၁၅ ရက် နေ့တွင် ရွာသူရွာသားတစ်ထောင်ခန့်က လမ်းဖောက်လုပ်ရာနေရာအနီးတွင်စုဝေးကာ လမ်းဖောက် လုပ်ရန် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်အပေါ် ဆန့်ကျင်သပိတ်မှောက် ခဲ့ကြသည်။

၂၀၁၂ ခုနှစ် အပစ်အခတ်ရပ်စဲမှုသဘောတူညီချက် ရယူခဲ့ချိန်ကစပြီး ဗမာ့တပ်မတော်သည် မူကြော်ဒေသအတွင်း

တပ်မတော်၏ ပတ်ခတ်ခြင်းခံရသော ရွာသားတစ်ဦး

၎င်းတို့၏ နယ်ချဲ့မှုများကို ဆက်တိုက်လုပ်ဆောင်ခဲ့ပြီး တပ် စခန်းသစ် ၁၆ ခု အား KNU မှ ဆန့်ကျင်ကန့်ကွက်နေခဲ့ကြားကပင် တိုးချဲ့တည်ဆောက်ခဲ့သည်။ လက်ရှိတွင် မူကြော်ဒေသအ တွင်း၌ ဗမာ့တပ်မတော်၏တပ်စခန်းပေါင်း ၈၁ ဖြန့်ကျက် ထား ရှိပြီး အထူးသဖြင့် မြစ်ကြောင်းတလျှောက်နှင့် မြေလမ်း တလျှောက်တွင် တည်ရှိသည်။ သို့သော် ဗမာ့တပ်မတော်အနေ နှင့် လမ်းတစ် ဘက်တစ်ချက် မီတာ ၅၀ ကျော်အကွာအဝေးသို့ ဝင်ရောက်ခြင်းမပြုပဲ အဆိုပါတပ်စခန်းများသို့ မြင်းများဖြင့် သို့မဟုတ် ခြေလျင်ခရီးဖြင့် ထောက်ပံ့ပို့ဆောင်ရန်အတွက်သာ KNU က ခွင့်ပြုထားခဲ့သည်ဖြစ်ရာ ထိုတပ်စခန်းများတွင် တပ်သားအရေ အတွက်နည်းပါးသည်။

“တကျော့ပြန်အိပ်မက်ဆိုး (The Nightmare Returns)” ဟူသည့် KPSN ၏ အစောပိုင်းအစီရင်ခံစာတွင် မူကြော်ဒေသ တွင်း ဗမာ့တပ်မတော်၏ ၂၀၁၈ ခုနှစ် မတ်လ ထိုးစစ်ဆင် တိုက်ခိုက်မှုအကြောင်းကို မှတ်တမ်းတင်ဖော်ပြထားသည်။ တပ်ရင်း (၈) ရင်းမှ တပ်ဖွဲ့ဝင် ၁၅၀၀ ကို ဖြန့်ကျက်ချထားပြီး ယခုလမ်းကိုပင် ဖောက်လုပ်ရန်ကြိုးပမ်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထို စဉ်ကလည်း လမ်းဖောက်လုပ်ရန်စီစဉ်ထားသောနယ်မြေတ ဝိုက်မှ ရွာသူရွာသား ၂၄၀၀ ကျော်မှာ နေရပ်စွန့်ခွာတိမ်းရှောင် ထွက်ပြေးခဲ့ရပြီး ဒေသခံရပ်ရွာခေါင်းဆောင် စောအိုမူး မှာ ပစ်ခတ်သတ်ဖြတ်ခြင်းကို ခံခဲ့ရသည်။

ယခုနှစ်အသစ်တဖန်ထိုးစစ်ဆင်တိုက်ခိုက်မှုများအ တွင်း မူကြော်ဒေသမြောက်ပိုင်းတွင် အနည်းဆုံး တပ်ရင်းဆယ့်သုံး ရင်းကို အမြောက်အင်အားအပြည့်ဖြင့် တပ်ဖြန့်ထားပြီး မူကြော် ဒေသတောင်ပိုင်းတွင်လည်း တပ်ဖွဲ့အင်အားတိုးမြှင့်ကာ တိုက် ခိုက်မှုများ စတင်လုပ်ဆောင်လာခဲ့သည်ကိုကြည့်လျှင် ဗမာ့ တပ်မတော်အနေဖြင့် လက်ရှိအပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးသဘော တူညီချက်ကို ပေါ်ပေါ်ထင်ထင် မထီလေးစားချိုးဖောက်ကာ မူကြော်ဒေသအတွင်းသို့ မဖြစ်မနေထိုးဖောက်ဝင်ရောက်ရန် ဆုံးဖြတ်ထားပြီး ဖြစ်ကြောင်း သိသာထင်ရှားနေသည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် တပ်မတော်အာဏာပိုင်များသည် KNU ၏ ငြိမ်းချမ်းရေး လုပ်ငန်းစဉ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ လူထုတွေ့ဆုံပွဲ လုပ်ဆောင်မှုများအပေါ် တားဆီးပိတ်ပင်နေလျက်ရှိသည်။

အထူးသဖြင့်လက်ရှိအချိန်တွင် ဗမာပြည်အနေနှင့် ရှိသမျှသမျှအရင်းအမြစ်များအားလုံးဖြင့် အသက်ဆုံးရှုံးစေ နိုင်သော ကိုဗစ်နိုင်ငံတင်းဗိုင်းရပ်စ် (COVID-19 virus) ကူး စက်ပြန့်ပွားမှုအား ကာကွယ်တားဆီးရေးလုပ်ဆောင်ရမည့် အချိန်တွင် ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်အား ထိခိုက်ပျက်စီး စေမည့် ထိုးစစ်ဆင်မှုတစ်ရပ်အတွက် ငွေကြေးအမြောက်အ မြားသုံးစွဲခြင်းက အလွန်ပင် မိုက်မဲသောလုပ်ရပ်ဖြစ်သည့် အပြင် အသစ်ထပ်မံဖြစ်ပေါ်လာသော နေရပ်စွန့်ခွာထွက်ပြေး တိမ်းရှောင်မှုအပေါ် ရောဂါကြောင့် ထိခိုက်ပျက်စီးဆုံးရှုံးနိုင် ခြေဘေးအန္တရာယ်ကို ပိုမိုမြင့်မားစေမည်ဖြစ်လေသည်။

သို့ဖြစ်ရာ KPSN အနေဖြင့် အောက်ပါအရေးပေါ်တောင်းဆိုမှုများကို ထုတ်ပြန်ကြေညာအပ်ပါသည်။

ဗမာ့အစိုးရနှင့် ဗမာ့တပ်မတော်သို့တောင်းဆိုချက်များ

- မူကြော်ဒေသအတွင်း လမ်းဖောက်လုပ်မှုအားလုံးကို ချက်ချင်းရပ်တန့်ပေးရန်။
- မောင်းသူမဲ့ဒရုန်းယာဉ်ဖြင့်ထောက်လှမ်းခြင်းအပါအဝင် စစ်ရေးလှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှုများအားလုံးကို ရပ်တန့်ရန်နှင့် ကရင့်နယ်မြေများအတွင်းမှ တပ်ဖွဲ့များ ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းရန်။
- ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ KNU မှ လူထုဆွေးနွေးတိုင်ပင်မှုများပြုလုပ်ခြင်းကို အကန့်အသတ်မရှိ ခွင့်ပြုရန်။

နိုင်ငံတကာအသိုက်အဝန်းသို့တောင်းဆိုချက်များ

- ဗမာ့တပ်မတော်ကို မူကြော်ဒေသအတွင်း ထိုးစစ်ဆင်တိုက်ခိုက်မှုများ ဆက်လက်မပြုလုပ်ရေးအတွက် တရားဝင် တောင်းဆိုချက်ထုတ်ပြန်ရန်။
- ဗမာပြည်နှင့်ယခင်ပုံမှန်အတိုင်းဆက်ဆံဆောင်ရွက်မှုများကို ရပ်တန့်ရန်နှင့် ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု ဖွဲ့စည်းပုံစနစ်တစ်ခုကို ဦးတည်သော အားလုံးပါဝင်နိုင်ခွင့်ရှိသည့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုများ စတင်နိုင်ရန်အလို့ငှာ ဗမာ့တပ်မတော်၏ နိုင်ငံတဝှမ်း ထိုးစစ်ဆင်တိုက်ခိုက်မှုများကို အဆုံးသတ်နိုင်မည့် သံတမန်ရေးနှင့် စီးပွားရေးဆိုင်ရာဖိအားပေးမှုများ လုပ်ဆောင်ရန်။
- ကရင့်နယ်မြေများအတွင်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး၊ အခြေခံအဆောက်အအုံနှင့် သယံဇာတထုတ်ယူရေး စီမံကိန်းများ အတွက် ဗမာအစိုးရမှတစ်ဆင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်းနှင့် ဘဏ္ဍာငွေထောက်ပံ့ခြင်းတို့ကို ရပ်တန့်ပေးရန်။ ခိုင်မာတည်မြဲသော ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်တည်လာပြီး ဖက်ဒရယ်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသစ်တစ်ရပ်အရ အာဏာခွဲဝေအပ်နှင်းခြင်းအားဖြင့် ဒေသခံလူမှုအသိုက်အဝန်းများမှ ၎င်းတို့၏ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင်ဆုံးဖြတ်နိုင်ခွင့် ရရှိပိုင်ဆိုင်လာသည့်အချိန်မှသာ အဆိုပါစီမံကိန်းများကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် စဉ်းစားသုံးသပ်သင့်သည်။
- ဗမာပြည်အရှေ့ပိုင်းရှိ နေရပ်စွန့်ခွာထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်နေရသူများအား လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှု အကူအညီများ အား နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်ထောက်ပံ့ပေးအပ်ရန်။
- ထိုင်း-ဗမာနယ်စပ် ဒုက္ခသည်စခန်းများမှ ဒုက္ခသည်များအတွက် လုံလောက်သော လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှု အကူအညီများ ပြန်လည်ပေးအပ်သွားရန်။

မူကြော်ဒေသအတွင်း ဗမာ့တပ်မတော်မှကျူးလွန်ခဲ့သည့် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများ၊ တိုက်ခိုက်မှုများနှင့် အခြားသော အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးသဘောတူညီချက်ချိုးဖောက်မှုများကို ကျူးလွန်ခဲ့သည့်အချိန်ကာလနှင့် ယှဉ်တွဲဖော်ပြခြင်း (၂၀၂၀ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီ - မတ်)

၂၀၂၀ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၂ ရက်။ ဗမာ့တပ်မတော်ခြေလျင်တပ်ရင်း (၄၀၈) ၏ ပစ်ခတ်မှုကြောင့် သက်ကြီးရွယ်အိုရွာသားနှစ်ဦး ထိခိုက်ဒဏ်ရာရခဲ့ခြင်း

ဇန်နဝါရီလ ၂ ရက်နေ့တွင် ဒုတပ်ရင်းမှူးနောင်ထွန်း ဦးဆောင်သည့် ဗမာ့တပ်မတော်ခြေလျင်တပ်ရင်း (၄၀၈) (အမှတ် ၈ စစ်ဆင်ရေးကွပ်ကဲမှုဌာနချုပ်၏လက်အောက်) မှတပ်ဖွဲ့ဝင်များက မူကြော်ခရိုင်၊ ဒွေးလိုမြို့နယ်၊ လေဖိုးထာ ကျေးရွာအုပ်စု၊ ဝါသိုးခိုကျေးရွာကို ချဉ်းကပ်လာခဲ့သည်။ ထိုကျေးရွာတွင် KNU တပ်မဟာ ၅၊ တပ်ရင်း (၁၀၅) ၏ တပ်စခန်းရှိသည်။ တိုက်ပွဲ ဖြစ်ပွားပြီးနောက် KNU တပ်ဖွဲ့ဝင် များက ကျေးရွာကိုစွန့်ခွာတိမ်းရှောင်ခဲ့ရသည်။ ထို့နောက် တွင် ဗမာ့တပ်မတော်တပ်ဖွဲ့ဝင်များက ရွာလယ်တွင်စခန်းချ ခဲ့သည်။ ထိုနေ့မွန်းလွဲပိုင်း၌ ကျေးရွာတွင်နာရေးအသုဘ တစ်ခုရှိနေခဲ့ရာ ရွာသားနှစ်ဦးဖြစ်သည့် စောစိန်သန်း (၆၀ နှစ်) နှင့် စောဇော်ထီးခါ (၆၃ နှစ်) တို့က သင်္ဂြိုဟ်မြှုပ်နှံမှု

စစ်တပ်၏ အမြောက်ပစ်ခတ်မှုများမှ ကာအကွယ်ရန် ပုံးခိုကျင်းများအား အတင်းအဓမ္မတူးရန် ခိုင်းစေခံရသော ရှာသားများ

ကိစ္စစီစဉ်ရန်အတွက် ထွက်လာခဲ့သည်တွင် ဗမာတပ်ဖွဲ့ဝင်များ၏ ပစ်ခတ်မှုကြောင့် လည်ပင်း၊ ရင်ဘတ်နှင့် နံရိုးများကို ထိမှန်ပြီး ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သည်။ ဗမာတပ်ဖွဲ့က ကမမောင်းမြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအား ဆက်သွယ်အကြောင်းကြားပြီး ထိုရွာသားနှစ်ဦးကို ဖားအံအထွေထွေဆေးရုံသို့ ပို့ဆောင်ခဲ့သည်။ ထိုရွာသားများအား တိုက်ပွဲအတွင်း ပစ်ခတ်မိခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ဗမာတပ်ဖွဲ့ဝင်များက လိမ်ညာတင်ပြပြီး အရပ်သားများအပေါ် အကြောင်းမဲ့ ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုအတွက် တာဝန်ယူခဲ့ခြင်းမရှိပေ။

၂၀၂၀ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၂ ရက်။ ဗမာ့တပ်မတော်ခြေလျင်တပ်ရင်း (၄၀၈) က ရွာသားတစ်ဦးကို ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်ကာ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်း

ဇန်နဝါရီလ ၂ ရက် ဝါသိုးခိုကျေးရွာတိုက်ပွဲပြီးဆုံးပြီးနောက် ဗမာ့တပ်မတော်တပ်ဖွဲ့ဝင်များက ဒေသခံရွာသားတစ်ဦး ဖြစ်သည့် စော...ကို ဖမ်းဆီးကာ သုံးနာရီကြာအောင်ချုပ်နှောင်ထားခဲ့ပြီး ပြင်းပြင်းထန်ထန်ရိုက်နှက်ခြင်း၊ ပစ်ခတ်သတ်ဖြတ်မည်ဟု ခြိမ်းခြောက်ခြင်းများပြုလုပ်ခဲ့သည်။ စကားမပြောရန်၊ မော့မကြည့်ရန် ရက်ရက်စက်စက်ခြိမ်းခြောက်ကာ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက် ခဲ့သည်ဖြစ်ရာ သူ့အနေနှင့် အကူအညီအော်ဟစ်တောင်းခံရန် သို့မဟုတ် ကျူးလွန်သူတို့၏ မျက်နှာကို ကြည့်မြင်ရန် မစွမ်းသာခဲ့ပေ။ မျက်နှာ၊ လည်ပင်းနှင့် ရင်ဘတ်တို့တွင် ဒဏ်ရာများရရှိခဲ့သော်လည်း ဆေးရုံသို့သွားရောက်ကာ ကုသမှုခံယူရန်အတွက် ငွေကြေးမတတ်နိုင်ပဲ ဝေဒနာများကိုခါးစည်းရင်ဆိုင်ခံစားခဲ့ရသည်။

၂၀၂၀ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ မှ ယနေ့ယခုအထိ။ ဗမာ့တပ်မတော်က မော်တာဗုံးသီးများအဆက်မပြတ် ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ကျေးရွာ ၂ ရွာမှ ရွာသူရွာသားများ နေရပ်စွန့်ခွာတိမ်းရှောင်ခဲ့ရပြီး ကျေးရွာ ၁၀ ရွာမှာလည်း အန္တရာယ်အောက်သို့ကျရောက် နေရခြင်း

လမ်းသစ်ဖောက်လုပ်မှုကို တွန်းအားပေးဆောင်ရွက်ရန်အတွက် ဗမာ့တပ်မတော်က ခြေလျင်တပ်ရင်း အနည်းဆုံး ဆယ့်သုံးရင်းကို မူကြော်အနောက်မြောက်ပိုင်းနယ်မြေအတွင်း တပ်ဖြန့်ထားသည်။ အမှတ် ၃၀၊ ၃၉၊ ၅၁၊ ၅၇၊ ၆၀၊ ၇၁၊ ၇၅ ခြေလျင်တပ်ရင်းနှင့် အမှတ် ၃၅၀၊ ၄၃၉၊ ၅၈၉၊ ၅၉၀၊ ၅၉၈၊ ၆၀၃ ခြေမြန်တပ်ရင်းတို့ဖြစ်သည်။ ဇန်နဝါရီလကုန်ပိုင်းမှစ၍ အဆိုပါ တပ်ဖွဲ့တပ်သားများသည် လမ်းဖောက်ရန်စီစဉ်ထားသောနယ်မြေဧရိယာ၏တောင်ဘက် ဆယ်ကီလိုမီတာခန့်ကို နေ့စဉ် မပြတ် အမြောက်များဖြင့်ပစ်ခတ်နေခဲ့သည်။

အမြောက်ဗုံးဆံများက တာရှုဒါးကျေးရွာနှင့် ခပ်ဒေးကျေးရွာ အတွင်းနှင့် အနီးတဝိုက်တွင်ကျရောက်ခဲ့ပြီး ခြံမြေဧက ၅၀၀ ကျော်ထိခိုက်ပျက်စီးခဲ့ရသည်။ ရွာသူရွာသား ၃၆၀ က တောတောင်အတွင်း

သို့ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ခဲ့ရပြီး ယနေ့အချိန်အထိ (အထူးသဖြင့် အမျိုးသမီးများနှင့် ကလေးငယ်များက) ပင်ပန်းဆင်းရဲမှုကို ခက်ခက်ခဲခဲခံရဆိုင်ဖြတ်သန်းနေရသည်။ ရွာသူရွာ သားများက တစ်ပိုင်တစ်နိုင်စိုက်ပျိုးအသက်မွေးသော တောင်သူများဖြစ်ပြီး ယခုနှစ်အတွက် ကောက်ပဲသီးနှံများကို စိုက်ပျိုးရန် မဖြစ်နိုင်တော့ပေ။

အနီးအနာကျေးရွာ ၁၁ ရွာမှ လူပေါင်း ၁၇၀၀ ကျော်ကလည်း အမြောက်ဗုံးဆံများကျရောက်လာမည်ကို အစဉ်မပြတ်စိုးရိမ် ကြောက်ရွံ့နေရပြီး ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ရန် အသင့်ပြင်ထားကြရသည်။ အဆိုပါကျေးရွာများမှာ မောင်လော၊ သောခါ၊ စောအိဒါ၊ သေးဘော်၊ ပလာခိုဖိုး၊ တိုးကယ်၊ လေဂေါ၊ ဖောမူဂါး၊ ကျိုမူးလေဒါး၊ စောခနဲဒါးနှင့် ပလာခိုးဒို တို့ဖြစ်သည်။

၂၀၂၀ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလမှ ဧပြီလအထိ ကာလအတွင်း ဗမာ့တပ်မတော်သည် ဤနယ်မြေဒေသအတွင်း မော်တာဗုံးသီး (၆၀ မမ နှင့် ၈၁ မမ) ၅၀၀ ကျော် ပစ်ခတ်ခဲ့သည်။ KPSN က မော်တာဗုံးသီးပစ်ခတ်မှုကို အောက်ပါအတိုင်း အသေးစိတ်မှတ်တမ်း တင်ထားသည်။

နေ့စွဲ	အချိန်နာရီ	ပစ်ခတ်ခဲ့သောမော်တာဗုံးသီး အရေအတွက်
၂၀၂၀ ဇန်နဝါရီလ ၂၆ ရက်	၈:၃၅	၂
၂၀၂၀ ဇန်နဝါရီလ ၂၉ ရက်	၁၅:၂၀	၁၃
၂၀၂၀ ဇန်နဝါရီလ ၃၀ ရက်	၈:၁၀	၆
၂၀၂၀ ဇန်နဝါရီလ ၃၁ ရက်	၁၁:၀၀	၁၂
၂၀၂၀ ဖေဖော်ဝါရီလ ၃ ရက်	၁၀:၅၀	၄၀
၂၀၂၀ ဖေဖော်ဝါရီလ ၅ ရက်	၁၆:၀၀	၁
၂၀၂၀ ဖေဖော်ဝါရီလ ၆ ရက်	၁၁:၀၀	၁၃
၂၀၂၀ ဖေဖော်ဝါရီလ ၈ ရက်	၉:၅၀-၁၆:၀၀	၆
၂၀၂၀ ဖေဖော်ဝါရီလ ၉ ရက်	-	၁၅
၂၀၂၀ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၁ ရက်	၁၀:၃၀-၁၇:၃၀	၂၀
၂၀၂၀ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၇ ရက်	၈:၄၀	၄
၂၀၂၀ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၈ ရက်	၁၇:၄၀-၁၉:၂၂	၄၃
၂၀၂၀ မတ်လ ၄ ရက်	၁၃:၀၀	၅
၂၀၂၀ မတ်လ ၆ ရက်	၈:၀၀	၅
၂၀၂၀ မတ်လ ၇ ရက်	၉:၂၀	၃၁
၂၀၂၀ မတ်လ ၈ ရက်	-	၁၅
၂၀၂၀ မတ်လ ၉ ရက်	၁၁:၁၀-၁၃:၃၀	၆
၂၀၂၀ မတ်လ ၁၀ ရက်	၁:၂၀-၇:၄၀	၄
၂၀၂၀ မတ်လ ၂၀ ရက်	-	၂
၂၀၂၀ မတ်လ ၂၂ ရက်	၉:၀၀-၁၀:၁၀	၄
၂၀၂၀ မတ်လ ၂၃ ရက်	၁၁:၃၀	၂၀
၂၀၂၀ မတ်လ ၂၄ ရက်	၇:၅၈	၈
၂၀၂၀ မတ်လ ၂၅ ရက်	၈:၀၀	၃၁
၂၀၂၀ ဧပြီလ ၁ ရက်	၇:၀၀	၆၀
၂၀၂၀ ဧပြီလ ၃ ရက်	၁၇:၂၀-၂:၀၀	၁၃
၂၀၂၀ ဧပြီလ ၄ ရက်	၁၈:၅၀	၁
၂၀၂၀ ဧပြီလ ၅ ရက်	၇:၅၅	၃၈
၂၀၂၀ ဧပြီလ ၆ ရက်	၁၉:၄၀-၂၂:၄၀	၃၂
၂၀၂၀ ဧပြီလ ၇ ရက်	၈:၃၀-၁၃:၅၃	၄၉
၂၀၂၀ ဧပြီလ ၉ ရက်	၁၁:၄၅-၁၇:၄၀	၂၀
စုစုပေါင်း		၅၁၉

၂၀၂၀ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁ ရက် ဗမာ့တပ်မတော်က မောင်းသူမဲ့ဒရုန်း လေယာဉ်ကို KNU တပ်မဟာ ၅ ဌာနချုပ် ပေါ် လွှတ် တင်ထောက်လှမ်းခြင်း

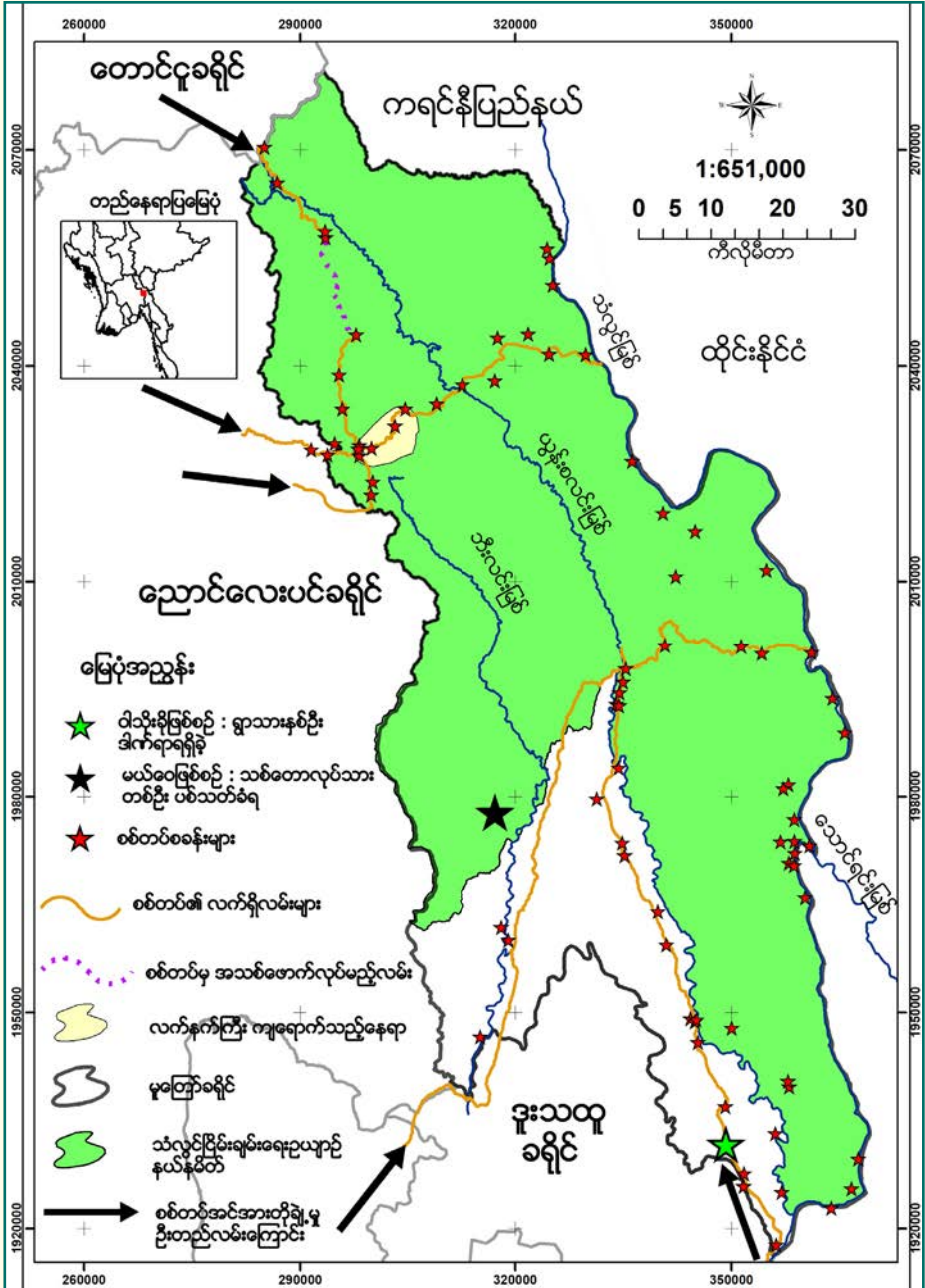
ဖေဖော်ဝါရီလ ၁ ရက်နေ့တွင် KNU တပ်မဟာ ၅ ဌာနချုပ် တည်ရှိရာ ဒေသနီးရွာ နယ်မြေပေါ်သို့ ဗမာ့တပ်မတော်က ထောက်လှမ်းရေးဒရုန်းလေယာဉ်တစ်စင်း လွှတ်တင်ပို့ဆောင်ခဲ့သည်။ KNU ထိန်းချုပ်နယ်မြေပေါ်သို့ ဗမာ့တပ်မတော်၏ ဒရုန်းယာဉ်လွှတ်တင်ထောက်လှမ်းမှု နှင့်ပတ်သက်၍ KNU က ဇန်နဝါရီလ ၂၁ တွင် ကရင်ပြည်နယ် အပစ်အခတ်ရပ်စဲမှု ပူးတွဲ စောင့်ကြည့်ရေးကော်မတီထံ တရားဝင်ကန့်ကွက်တိုင်ကြားစာတစ်စောင် ပေးပို့ခဲ့သော်လည်း တုံ့ပြန်မှုမရခဲ့ပေ။ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁ ရက် ဒရုန်းယာဉ်လွှတ်တင်ထောက်လှမ်းမှုဖြစ်ရပ်အပြီးတွင်လည်း KNU တပ်မဟာ ၅ က တောင်ငူရရှိ ဗမာ့တပ်မတော် တောင်ပိုင်းတိုင်းစစ်ဌာနချုပ်သို့ နောက်ထပ်ကန့်ကွက်တိုင်ကြားစာတစ်စောင်ကို တရားဝင်ပေးပို့ခဲ့သည်။

၂၀၂၀ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၄ ရက်။ ညောင်လေးပင်ခရိုင်အတွင်း KNU ၏ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးသဘောတူညီမှုဆိုင်ရာ လူထုဆွေးနွေးပွဲကို ဗမာ့တပ်မတော်ခြေမြန်တပ်ရင်း (၁၂၄) က ရပ်တန့်စေခဲ့ခြင်း

ဖေဖော်ဝါရီလ ၄ ရက်နေ့တွင် ဗမာ့တပ်မတော် ခြေမြန်တပ်ရင်း (၁၂၄) မှ ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီး ထွန်းထွန်းလင်းက ညောင်လေးပင်ခရိုင်၊ ရွှေကျင်မြို့နယ်၊ သရက်ချောင်းကျေးရွာ၌ကျင်းပသည့် KNU ၏ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးသဘောတူညီမှုဆိုင်ရာလူထု ဆွေးနွေးပွဲတစ်ခုကို တားမြစ်မိန့်ထုတ်ပြီး ရပ်တန့်စေခဲ့သည်။ ထိုဆွေးနွေးပွဲအတွက် ဒေသန္တရအုပ်ချုပ်ရေးအာဏာပိုင်အဖွဲ့ထံမှ ခွင့်ပြုချက်မရရှိသေးခြင်းကြောင့်ဟု ဆိုခဲ့သည်။

၂၀၂၀ ခုနှစ် မတ်လ ၅ ရက်။ KNU သစ်တောလုပ်သား (forest worker) တစ်ဦး ဆိုင်ကယ်စီးနင်းနေစဉ် ဗမာ့တပ်မတော် ခြေလျင်တပ်ရင်း (၃၃၈) က ပစ်ခတ်သတ်ဖြတ်ခဲ့ခြင်း

မတ်လ ၅ ရက်နေ့၌ စောမော်အေးသန်း ဟူသည့် KNU သစ်တောလုပ်သားတစ်ဦးက ခလားမူသူဘလေး တောရိုင်းတိရစ္ဆာန် ဘေးမဲ့တော (သံလွင်ငြိမ်းချမ်းရေးဥယျာဉ်၏အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုဖြစ်သည်) သို့သွားရာလမ်းတလျှောက် အခြားသစ်တော လုပ်သားနှစ်ဦးနှင့်အတူ ဆိုင်ကယ်စီးနင်းလာခဲ့သည်။ တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး ကိစ္စရပ်အကြောင်းကို ဒေသခံရွာသူရွာသားများနှင့် ပြောဆိုဆွေးနွေးရန် သွားရောက်ခြင်းဖြစ်သည်။

မူကြော်ဒေသတွင်း တပ်မတော်၏ ထိုးစစ်ဆင်မှုများ ဇန်နဝါရီလ မှ ဧပြီလ၊ ၂၀၂၀. မူကြော်ဒေသတွင်း

ပုန်းခိုနေရလျက်ရှိသော နေရပ်စွန့်ခွါရွာသားများ

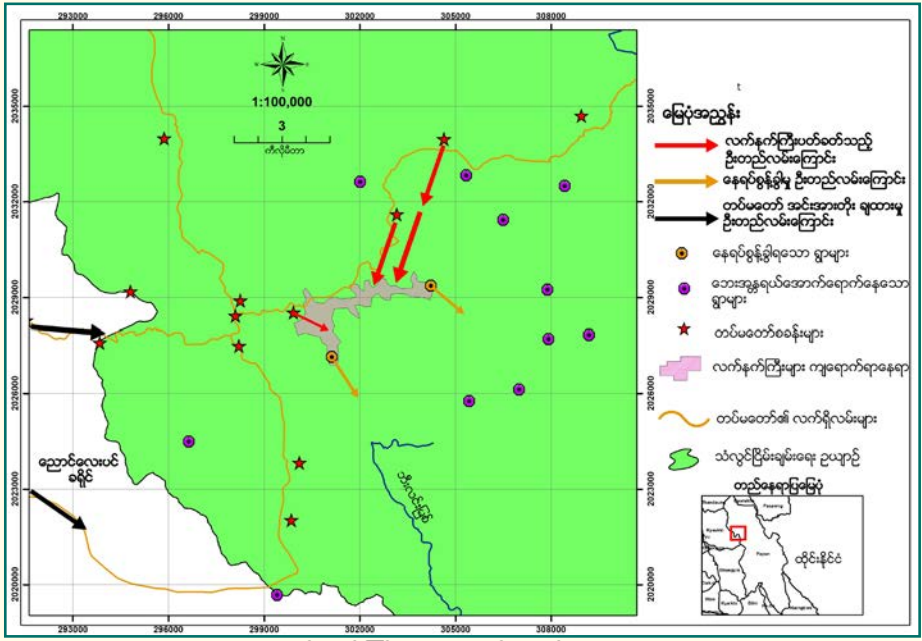
ထိုလမ်းက ဗမာတပ်စခန်းတစ်ခုရှိ သည့် မယ်ဝေကျေးရွာကို ဖြတ်သန်းသွား သည်။ မယ်ဝေရွာနှင့် မိတာ ၂၀၀ ခန့်အကွာ ကို ရောက်လာချိန်တွင် စောမော်အေးသန်း မှာ ထိုတပ်စခန်းမှ ဗမာတပ်ဖွဲ့ ဝင်များ၏ ပစ် ခတ်ခြင်းကို ခံခဲ့ရသည်။ သေနတ်ကျည်ဆံ များက သူ၏ ရင်ဘတ်နှင့်ပေါင်အတွင်းသို့ ဖောက်ထွင်းဝင်ရောက်သွားပြီး ဒဏ်ရာအ ပြင်းအထန်ရရှိစေခဲ့သည်။ သူငယ်ချင်းများ က သူ့အား အနီးနားမှ ကျေးရွာတစ်ခုဆီ သို့ သယ်ဆောင်သွားခဲ့သော်လည်း ဆေးရုံ မှ ဆေးကုသမှုမခံယူရခင်မှာပင် သေဆုံး သွားခဲ့သည်။

မယ်ဝယ်တပ်စခန်းတွင် ဗမာ တပ်မတော် ခြေလျင်တပ်ရင်း (၃၃၈) မှ တပ်ဖွဲ့ ဝင်များအား တာဝန်ချထားရှိပြီး တပ်ရင်းမှူး ဖြိုးဖြိုးအောင်က ဦးဆောင် သည်။ ဗမာတပ်မတော် တောင်ပိုင်းတိုင်း စစ်ဌာနချုပ်ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူ ဗိုလ်မှူးကြီး မောင်မောင်လှ က စောမော်အေးသန်း အား ပစ်ခတ်မှုမှာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုကာကွယ် ရန်အတွက်သာဖြစ်ကြောင်း၊ သစ်တော လုပ်သား များက ခြေလျင်တပ်ရင်း (၃၈၈) စခန်းကို တိုက်ခိုက်ခဲ့ခြင်းကြောင့် လိမ်လည်ပြောဆိုထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

KNU က ဗမာတပ်မတော် နှင့် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးစေ့စပ်ညှိနှိုင်းမှု များအတွင်း ပြန်လည်ရပ်သိမ်းပေးရန် တောင်းဆိုခဲ့ပြီး ဗမာတပ်မတော်မှ ပြန် လည်ရပ် သိမ်းရန်ငြင်း ဆန်ခဲ့သည့် မူကြော်ခရိုင်အတွင်းရှိ တပ်စခန်း ၇ ခု တွင် မယ်ဝယ်တပ်စခန်းကလည်း တစ်ခု အပါအဝင်ဖြစ်သည်။

၂၀၂၀ ခုနှစ် မတ်လ ၁၁ ရက်။ *ညောင်လေးပင် ခရိုင်အတွင်း KNU ၏ အပစ်အခတ်ရပ်စဲ ရေး သဘောတူညီမှုဆိုင်ရာ လူထုတွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးပွဲကို ဗမာတပ်မတော်ခြေမြန် တပ်ရင်း (၁၂၄) က တားမြစ်ပိတ်ပင်ခဲ့ခြင်း*

မတ်လ ၁၁ ရက်နေ့တွင် ကရင် ပြည်နယ်၊ ညောင်လေးပင်ခရိုင်၊ ကျောက်ကြီး မြို့နယ်အတွင်း KNU ၏ အပစ်အခတ်ရပ် စဲရေး သဘောတူညီမှုဆိုင်ရာလူထုတွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးပွဲကို ဗမာတပ်မတော် ခြေလျင်တပ်ရင်း (၁၂၄) ဗိုလ်မှူးသန်းဆင်းထွန်းနှင့် ဘောကထာ ရှိ အခြေစိုက်စခန်းမှ တပ်ရင်းမှူး ဝေယံ

လက်နက်ကြီးကျရောက်သည့် နေရာများ

ထွန်း (Wein Ya Htun) တို့က တားမြစ်ရပ်တန့်စေခဲ့သည်။ KNU က လက်ခေါက်ဝရွာ နှင့် မအော်ပင်ရွာမှ ရွာသူရွာသားများနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရန် စီစဉ်ထားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

၂၀၂၀ ခုနှစ် မတ်လ ၂၀ ရက်။ *ဗမာတပ်မတော် ခြေမြန်တပ်ရင်း (၄၃၄) မှ မူကြော်ခရိုင် ဘူသိုမြို့နယ်အတွင်းရှိ တောင်စောင်းများအား မီးရှို့ခြင်း*

၂၀၂၀ ခုနှစ် မတ်လ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ဗမာတပ်မတော်ခြေမြန်တပ်ရင်း ၄၃၄ မှ မူကြော်ခရိုင် ဘူသိုမြို့နယ် တွင်းရှိ ကော်ပူကျေးရွာ နှင့် ထီးဖိုးဒါကျေးရွာ ဧရိယာအတွင်းရှိတောင်စောင်းများကို မီးရှို့ခဲ့ဖြင့် ရွာသူရွာသားများ၏ တောင်ယာ နှင့် သစ်တောများ ပျက်စီးဆုံးရှုံးခဲ့ရသည်။

၂၀၂၀ ခုနှစ် မတ်လ ၂၃ ရက်။ *မူကြော်အနောက်မြောက်ပိုင်းနယ်မြေအတွင်း ဆောက်လုပ်ရန်စီစဉ်ထားသောလမ်းအနီးတွင် ဗမာတပ်မတော်ခြေမြန်တပ်ရင်း (၅၈၉) နှင့် ခြေလျင်တပ်ရင်း (၄၈) တို့က တောင်စောင်းများအား မီးရှို့ခြင်း*

၂၀၂၀ ခုနှစ် မတ်လ ၂၃ ရက်နေ့တွင် ခြေမြန်တပ်ရင်း (၅၈၉) နှင့် ခြေမြန် တပ်ရင်း (၄၈) တို့မှ ဗမာတပ်ဖွဲ့တပ်သားများသည် မူကြော်ခရိုင်၊ လူသော်မြို့နယ်၊ ပလားခိုကျေးရွာအုပ်စု၊ လေဂေါ်ဒါကျေးရွာအနီး ၎င်းတို့တပ်စခန်းများ၏ပတ်ပတ် လည်တွင် သစ်ပင်များခုတ်လှဲပြီး တောင်စောင်းဧရိယာများကို မီးတင်ရုံ့ခွဲကြသဖြင့် ဖောက်လုပ်ရန်စီစဉ်ထားသော လမ်းမအနီးအနားရှိ သစ်တောများနှင့် ဒေသခံ ရွာသူရွာသားများ၏ တောင်ယာစိုက်ခင်းများ ပျက်စီးခဲ့ရသည်။

၂၀၂၀ ခုနှစ် မတ်လ ၃၁ ရက်။ *စားနပ်ရိက္ခာအတွက် ဈေးဝယ်ထွက်စဉ် ဒေသခံပြည် သူအစုအဖွဲ့ ပိုင်သစ်တောခေါင်းဆောင် (community forest leader) ကို ဗမာတပ် မတော်မှပစ်ခတ်သတ်ဖြတ်ခဲ့ခြင်း*

မတ်လ ၃၁ ရက်နေ့၊ ညနေ ၆:၅၀ တွင် အသက် ၅၆ နှစ်အရွယ် ရပ်ရွာအသိုက် အဝန်းခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဖြစ်သူ စောသမီးသည် မူကြော်ခရိုင်၊ လူသော်မြို့နယ်အ တွင်းရှိ ၎င်း၏ရွာ ထီးဘော်ခီးသို့အပြန် လမ်းပေါ်တွင် ဗမာတပ်မတော်တပ်ဖွဲ့ဝင်များ၏ ပစ်ခတ်သတ်ဖြတ်ခြင်းကို ခံခဲ့ရသည်။ သူသည် အခြားရွာသူရွာသားများနှင့်အတူ စားနပ်ရိက္ခာများ သွားရောက်ဝယ်ယူခဲ့ ခြင်းဖြစ်သည်။

သံလွင်ငြိမ်းချမ်းရေးဥယျာဉ်အတွင်းရှိ ဌာနေတိုင်းရင်းသား ကရင်လူမျိုးတို့၏ ထုံးတမ်းစဉ်လာ ပိုင်နက်နယ်မြေတစ်ခုဖြစ်သည့် ကော်သေးဂူး နယ်မြေမှ ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ ပိုင် သစ်တောခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဖြစ်သော စောသမီး သေဆုံးခဲ့ရချိန်တွင် ဇနီးသည်နှင့် သားသမီးငါးဦး ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။